

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vybrané aspekty identifikace a kontroly klienta dle AML zákona

AML zákonu se v poslední době dostává zvýšené pozornosti díky jeho letošní novele. V tomto článku se zaměřím na některé z jeho nejpodstatnějších aspektů.

Zákon č. [527/2020](#) Sb., kterým se mění zákon č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "AML zákon"), a další související zákony, zákony související s přijetím zákona o evidenci skutečných majitelů a zákon č. [186/2016](#) Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "novela AML zákona" nebo "novela") nabyt z velké části účinnosti k 1. lednu 2021, některá jeho ustanovení budou dále nabývat účinnosti v průběhu letošního roku.

Novela mění mnohé. Její změny se prolínají celým AML zákonem, počínaje vymezením okruhu tzv. povinných osob – osob, které se při svých činnostech musí AML zákonem řídit. Novela okruh povinných osob rozšířila a zároveň zpřesnila vymezení jejich dosavadního výčtu. Dále došlo k provázání AML zákona se zákonem č. [37/2021](#) Sb., o evidenci skutečných majitelů. Nově, pokud povinná osoba při jednání s klientem zjistí, že klientovy údaje zapsané v evidenci neodpovídají skutečnosti, musí s klientem tuto skutečnost, tzv. nesrovnalost, řešit. Nejprve má klientovi sdělit, aby údaje v evidenci skutečných majitelů napravil nebo nesrovnalost vyvrátil. Pakliže tak klient neučiní, musí se povinná osoba obrátit na soud v souladu se zákonem o evidenci skutečných majitelů. V důsledku novely také došlo k citelnému zvýšení pokut, kterými je stiženo neplnění povinností dle AML zákona.

Nejdůležitější oblastí AML zákona i nadále zůstávají povinnosti identifikace a kontroly klientů. Toto ostatně v poslední době prokázal i sám Finanční analytický úřad (dále jen "FAÚ"), který za porušení těchto povinností v první polovině roku 2021 udělil relativně velké množství pokut. Proto se v následující části článku zaměřím na podstatné aspekty těchto dvou povinností, a to i ve světle některých rozhodnutí FAÚ.[\[1\]](#) AML zákon sice hovoří zvlášť o povinnosti identifikace a povinnosti kontroly, v praxi se však jedná o ucelený proces poznání klienta a okolností obchodu.

AML zákon ukládá povinným osobám povinnost identifikovat jejich klienty. Je v něm uveden výčet situací, kdy je nutno identifikaci klienta provést. Nejpodstatnější je, že povinná osoba musí identifikovat klienta vždy v případě, že hodnota obchodu dosáhne 1 000 EUR a více.

Podstatou identifikace klienta je, aby povinná osoba zjistila, zaznamenala a ověřila identifikační údaje svého klienta. Tyto údaje je tedy potřeba od klienta nejprve zjistit a zaznamenat je – to se v praxi často děje pomocí různých formulářů a čestných prohlášení. Následně si zjištěné údaje musí povinná osoba ověřit – u fyzických osob jejich kontrolou z dokladu totožnosti a u právnických osob nahlédnutím do veřejných rejstříků. Výčet identifikačních údajů se po novele nezměnil a lze ho nalézt v § 5 AML zákona. Neprovedení identifikace, ale také nezjištění všech zákonem stanovených údajů, může být FAÚ posouzeno jako přestupek.[\[2\]](#)

Platí také, že identifikace by měla v zásadě probíhat tváří v tvář, tedy za fyzické přítomnosti klienta.

Zároveň lze říci, že povinná osoba musí vždy identifikovat konkrétního člověka a ověřit jeho podobu z průkazu totožnosti, a to bez ohledu na to, jestli je klient člověk nebo společnost. Je-li klientem společnost, povinná osoba musí provést identifikaci této společnosti a zároveň také identifikaci člověka, který společnost zastupuje. Uplatní se to i v případě, že je klient zastoupen na základě plné moci. Pokud by povinná osoba neidentifikovala oba tyto subjekty, nebyla by identifikace úplná. FAÚ ve svém rozhodnutí ze dne 21.4.2021 jako přestupek mimo jiné posoudil situaci, kdy povinná osoba provedla pouze identifikaci fyzické osoby, ačkoliv byla fakticky klientem společnost, a za to udělil povinné osobě znatelnou pokutu.[3]

Druhou povinností, která je velmi úzce spojena s identifikací, je kontrola klienta. Zatímco v rámci identifikace povinná osoba pomocí identifikačních údajů zjistí, s kým vlastně jedná, v rámci kontroly se povinná osoba musí zaměřit na klientovo podnikání i majetek a ověřit existenci rizikových faktorů klienta a obchodu.

Podobně jako u identifikace AML zákon uvádí několik situací, kdy je potřeba kontrolu klienta provést. Nejdůležitější však je, že povinná osoba musí kontrolu provést vždy, pokud hodnota obchodu dosáhne 15 000 EUR nebo více.

V rámci procesu kontroly a identifikace je třeba zjistit skutečného majitele právnické osoby a také osoby v její vlastnické a řídicí struktuře. Je zde patrná snaha odhalit fyzické osoby, které se na chodu právnické osoby účastní. Pouze fyzická osoba však může být politicky exponovanou osobou (dále jen "PEP"). Politická exponovanost je další údaj, který je potřeba v rámci kontroly a identifikace zjistit. Zjišťuje se u klienta, fyzické osoby jednající za klienta a u klientova skutečného majitele. Na závěr je nutno zjistit, zda nejsou uplatňovány mezinárodní sankce proti klientovi, fyzické osobě jednající za klienta, skutečnému majiteli klienta a osobě ve vlastnické nebo řídicí struktuře klienta. PEP a mezinárodní sankce totiž zvyšují rizikovost obchodu.

Samotná kontrola zejména spočívá ve (i) zjištění účelu a zamýšlené povahy obchodu, (ii) získání informací o povaze podnikání klienta a (iii) přezkoumání peněžních prostředků nebo jiného majetku, který je předmětem obchodu. Za tímto účelem je povinná osoba oprávněna po klientovi požadovat součinnost (např. předložení různých podkladů).

Pozastavil bych se u výše zmíněného přezkoumávání peněžních prostředků nebo jiného majetku. AML zákon neuvádí, co přesně si pod tímto přezkumem představit. Provádění kontroly se však týkají i některá rozhodnutí FAÚ.[4] Jako návod může posloužit právě jedno z nich. Rozhodnutí ze dne 19.03.2021 se dotklo právě této problematiky. FAÚ v něm povinné osobě - realitní kanceláři - vytkl, že *"nepřezkoumávala zdroje majetku, kterého se obchod týkal, neboť se vůbec nezabývala kontrolou nabývacího titulu nemovitosti, ani nezkoumala, zda nemovitost není převáděna krátce poté, co byla*

prodávajícími nabyta, nebo zda nebyla nabyta za nápadně vyšší nebo nižší cenu".^[5] Toto rozhodnutí by se bezpochyby dalo aplikovat i na situace, kdy klient prodává jiný majetek než nemovitosti a lze ho vztáhnout i na ostatní povinné osoby. V jiné části tohoto rozhodnutí se FAÚ na druhou stranu vyjadřuje ke kontrole při koupi nemovitosti. Přestupek shledal také v tom, že realitní kancelář *"nepřezkoumávala peněžní prostředky použité v rámci obchodu, neboť se spokojila pouze s informací, že klienti (kupující) mají peněžní prostředky na koupi nemovitosti z vlastních zdrojů a nevyžadovala konkrétnější informace o způsobu jejich nabytí"*.^[6] I tato část rozhodnutí je aplikovatelná na jiné typy věcí a povinných osob. Z výše uvedeného vyplývá, že povinná osoba by se měla při kontrole zabývat okolnostmi, za kterých byl předmětný majetek původně nabyt a následně je porovnat s parametry obchodu, který pro klienta provádí. Zároveň je však potřeba mít na paměti, že ke každému případu je nutno přistupovat individuálně a přizpůsobit hloubku kontroly konkrétním okolnostem.

Účelem identifikace a kontroly totiž je, aby povinná osoba zjistila, s kým konkrétně v daném případě jedná, a aby získala dostatek informací pro posouzení toho, zda konkrétní klient, resp. obchod představuje riziko praní peněz.

AML zákon ukládá povinným osobám i mnohé další povinnosti. Výše jsem zmínil výše z toho, co v úpravě AML zákona považuji za to nejpodstatnější. Povinným osobám lze jen doporučit, aby AML zákonu věnovaly pozornost, protože postihy za jeho nedodržení mohou být velmi výrazné. Navíc je ze zmíněných rozhodnutí patrné, že FAÚ dodržování AML zákona skutečně kontroluje.

JUDr. Daniel Fridrich,
advokátní koncipient

[Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář](#)

Národní 973/41
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 020 500
Fax: +420 225 020 555
e-mail: office@zchlegal.cz

---

[1] [Finanční analytický úřad zveřejňuje v souladu s § 53 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů \(AML zákon\), výrokovou část jednotlivých rozhodnutí o přestupku podle § 43 až 48a, § 49 odst. 2 až 4 nebo § 50a AML zákona. Rozhodnutí budou zveřejněna po dobu 5 let od okamžiku, kdy se stala pravomocnými.](#)

[2] [Rozhodnutí Finančního analytického úřadu, Sp. zn. A2021/00002, ze dne 12.03.2021. Dostupné zde.](#)

[3] [Rozhodnutí Finančního analytického úřadu, Sp. zn. A2021/00010, ze dne 21.04.2021. Dostupné zde.](#)

[4] ___ Rozhodnutí Finančního analytického úřadu, Sp. zn. A2021/00014, ze dne 24.05.2021 nebo rozhodnutí Finančního analytického úřadu, Sp. zn. A2021/00009, ze dne 19.03.2021. Dostupné [zde](#).

[5] ___ Rozhodnutí Finančního analytického úřadu, Sp. zn. A2021/00009, ze dne 19.03.2021. Dostupné [zde](#).

[6] ___ Tamtéž.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)